

М-2024-0011 (документтин шифри)	Ош мамлекеттик университети
7 (Беттин саны)	УЮШТУРУУ-БАШКАРУУ САЯСАТЫ
06.11.2024 (Бекитилген күнү)	“Ош мамлекеттик университетинин аспирантурасы жөнүндө” ЖОБО

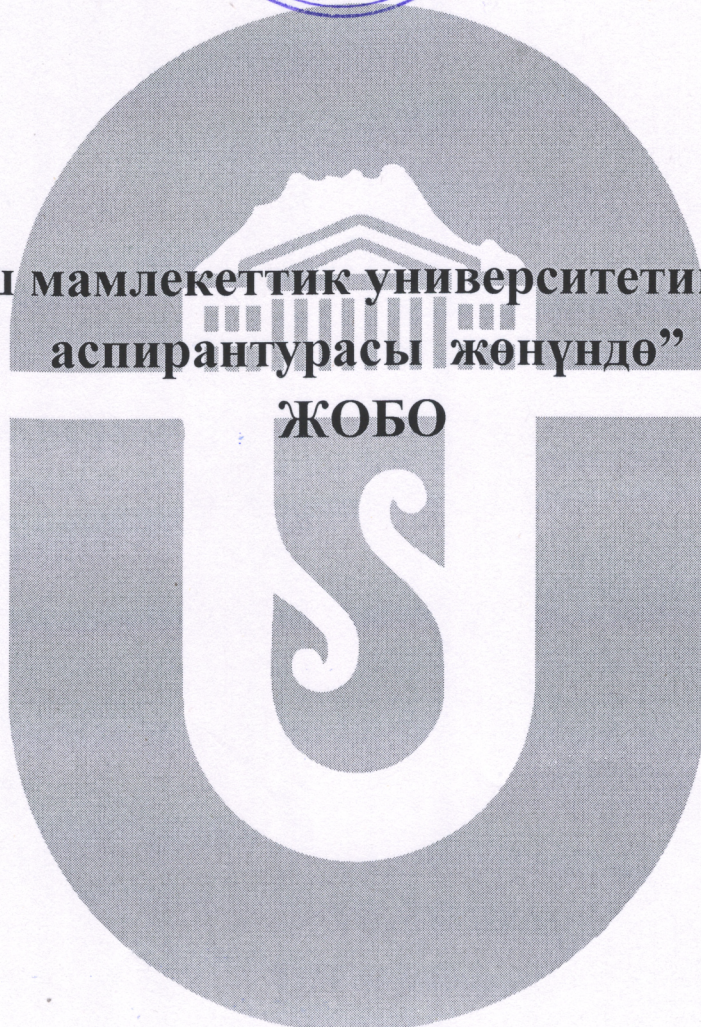

БЕКТЕМИН
ОшМУнун ректору, профессор

Кожобеков К.Г.

11 ноябрь 2024-жыл

**“Ош мамлекеттик университетинин
аспирантурасы жөнүндө”
ЖОБО**

ОшМУнун аспирантурасы жөнүндө

Ж О Б О

1. Аспирантура – илимий-изилдөө иштерин пландоо жана өз алдынча жүргүзүү боюнча компетенцияларга, ошондой эле илимдин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алууга жеке илимий-квалификациялык ишти (диссертацияны) даярдоого мүмкүндүк берүүчү терең теориялык билимге ээ болгон илимий-педагогикалык жана илимий кадрларды даярдоо формасы.
2. Аспирантурада окуу күндүзгү окуу формасында – 3 жыл, сырттан окуу формасында – 4 жыл.
3. Аспирантурага адистин же магистрдин диплому менен ырасталган жогорку кесиптик билими бар адамдар конкурстук негизде кабыл алынат.
4. Чет өлкөлүк жарандар аспирантурага эл аралык келишимдердин негизиндеги мыйзамдарга, университет менен түзүлгөн келишимдерге ылайык кабыл алынат. Чет өлкөлүк жарандарды аспирантурага кабыл алуу жылдын декабрь айына чейин жүргүзүлөт.
5. Медицина багыты боюнча аспирантурага тапшыруу үчүн ординатуранын сертификаты, эгерде талапкер интернатураны бүткөн болсо тапшырып жаткан адистиги боюнча 2 жылдан кем болбогон стаж талап кылынат.
6. Аспирантурага кабыл алуу Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан адистиктерге берилген лицензиялардын негизинде жүргүзүлөт.
7. Аспирантурага кабыл алуу жөнүндө арыз ректордун атына берилет, ага төмөнкү документтер тиркелет:
  - 1) өмүр баян;
  - 2) жогорку окуу жайын, магистратураны бүтүргөндүгү тууралуу дипломдорунун, ординатураны бүтүргөндүгү тууралуу сертификатынын нотариустан тастыкталган көчүрмөлөрү (чет өлкөлүк жарандар үчүн – алардын билими тууралуу документтеринин эквиваленттүүлүгү жөнүндө күбөлүк);
  - 3) илимий жетекчисинин макулдугу (илимий жетекчисинин тастыкталган кол тамгасы, мөөрү менен) жана маалыматтары (кандидаттык жана доктордук диссертацияларынын адистиктери, шифрлери, окумуштуулук даражасы, наамы, иштеген жери жана кызматы, телефон номерлери);
  - 4) жарыкка чыккан илимий эмгектердин, ойлоп табуулардын тастыкталган көчүрмөлөрү (бар болсо);
  - 5) тиешелүү тармактын адисинин пикири менен тандалган адистик темасы боюнча реферат;
  - 6) 3x4 өлчөмүндөгү 4 даана сүрөт;

- 7) кадрлар бөлүмүнөн тастыкталган өздүк баракча;
- 8) ОшМУнун тиешелүү профилдик кафедрасынын кеңешмесинин аспирантурага сунуштагандыгы жөнүндөгү протоколунан көчүрмө;
- 9) кадрлар бөлүмүнөн тастыкталган эмгек китепчесинин көчүрмөсү;
- 10) иштеген жерлеринен маалымкаттар;
- 11) паспорттун көчүрмөсү (чет өлкөлүк жарандар үчүн нотариустан тастыкталган котормосу);
- 12) окумуштуулар (илимий-техникалык) кеңешинин же мамлекеттик аттестациялык комиссиянын сунуштамалары (бар болсо);
- 13) кандидаттык экзамендерди тапшыргандыгы жөнүндө протоколдор жана мамлекеттик тилди тапшыргандыгы тууралуу сертификат (бар болсо).

Паспортту жана дипломду талапкер жеке өзү туп нускасында көрсөтөт.

8. Аспирантурага документтерди кабыл алуу жана сактоо ОшМУнун аспирантура жана докторантура бөлүмүндө (мындан ары – бөлүм) жүргүзүлөт. Окуу мөөнөтү бүткөн аспиранттардын документтери архивге өткөрүлүп берилет.
9. Аспирантурага кабыл алуу жыл сайын илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан белгиленген мөөнөттө жүргүзүлөт.

Аспирантурага кабыл алууну уюштуруу үчүн ректордун (проректордун) төрагалыгы алдында жогорку квалификациялуу илимий-педагогикалык жана илимий кадрлардын, анын ичинде болочок аспиранттардын илимий жетекчилеринин ичинен кабыл алуу комиссиясы түзүлөт.

10. Аспирантурага тапшырып жаткан адамдар сунуш кылынган илимий жетекчи менен алдын ала аңгемелешүүдөн өтүшөт, ал кабыл алуу комиссиясына аңгемелешүүнүн жыйынтыгы жөнүндө билдирет.
11. Аспирантурага тапшырып жаткан адамдар төмөнкү дисциплиналар боюнча кирүү экзамендерин тапшырышат:
  - 1) адис же магистр үчүн колдонуудагы программанын көлөмүндө атайын дисциплинадан;
  - 2) аспирантка диссертациялык ишин аткарууда керек болгон, университет тарабынан аныкталган чет тили;
  - 3) илимдин тарыхы жана философиясы;
  - 4) кыргыз тили.
12. Дисциплиналар боюнча кирүү экзамендерин кабыл алуу тийиштүү комиссиялар тарабынан жүргүзүлөт, алардын курамына тапшырылып жаткан дисциплина тармагына ылайык окумуштуулук даражасы бар окутуучулар кирет.
13. Чет тили жана чыгармачылык адистиктер боюнча комиссиялар окумуштуулук даражасы жана илимий наамы жок квалификациялуу окутуучулардан турушу мүмкүн.

14. Кируу сынактары кайра тапшырылбайт.
15. Кандидаттык сынактарды тапшырышкан талапкерлер кирүү сынактарынан бошотулат.
16. Кабыл алуу комиссиясы кирүү сынактарынын жыйынтыгы боюнча ар бир тапшыруучу адамга карата өзүнчө чечим чыгарат.
17. Аспирантурага кабыл алуу же баш тартуу жөнүндө чечим тапшыруучу адамга беш күндүк мөөнөттө, бирок окуу башталганга чейин 2 жумадан кечиктирбестен билдирилет.
18. Аспирантурага кирүүдө конкурста талапкерлердин сынактардан алган жогорку баалары, жарыкка чыккан илимий эмгектери, илимий жетишкендиктери жана адистик боюнча эмгек стажы эске алынат.
19. Аспирантурага кабыл алуу ректордун буйругу менен таризделет.
20. Аспирант аспирантурада окуп жаткан мезгилде төмөнкүлөргө милдеттүү:
  - 1) жекече окуу, календардык пландарын толук аткарууга;
  - 2) окуу планын толук көлөмдө аткарууга;
  - 3) кандидаттык экзамендерди тапшырууга;
  - 4) диссертациялык ишин аяктоого жана аны иш аткарылган жеринде талкуулоодон өткөрүүгө.
21. Аспиранттардын диссертациялык иштеринин темалары, илимий жетекчилери жана окуу пландары ОшМУнун окумуштуулар кеңеши тарабынан бекитилет жана ректордун буйругу менен таризделет, андан ары аспирант илимий кадрларды аттестациялоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын сайтындагы өзүнүн жеке кабинетине жүктөйт.

Диссертациянын темасын тандоодо артыкчылык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилген Кыргыз Республикасында илимди өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттарынын тизмегине туура келген изилдөөлөргө берилет.
22. Аспиранттардын илимий жетекчилери катарында көбүнчө тиешелүү же тектеш адистиги боюнча илимдин докторлору, ошондой эле тиешелүү багыттагы илимдин кандидаттары, философия докторлору (PhD)/тармак боюнча докторлор бекитилет.

Эки адистиктин кесилишинде илимий изилдөөлөрдү жүргүзгөн аспиранттарга эки илимий жетекчинин жетекчилиги астында иштөөгө уруксат берилет.

Илимий жетекчи аспиранттын бекитилген жекече окуу планынын аткарышын көзөмөлдөйт.
23. Аспирант жыл сайын өзү бекитилген кафедрага жана бөлүмгө отчет берип, аттестациядан өтөт. Аспиранттардын бардык отчеттору аспирантурада окуган мезгилде сакталат жана диссертациялык иши менен бирге берилет.

Окуу планын, жекече окуу пландарын аткарбаган, илимий жетекчиси, кафедра, бөлүм менен байланышын үзгөн, келишим акысын убагында төлөбөгөн аспирант ректордун буйругу менен мөөнөтүнөн мурда аспирантурадан чыгарылат.

24. Окуудан чыгарылган аспирант 10 жылдын ичинде аспирантурадагы окуу жылынын башынан келишимдик негизде тикеленүүгө укуктуу.
25. Аспирантурада академиялык өргүү узак мөөнөттө ооруганда, стационардык дарыланууда (медкомиссиянын корутундусунун негизинде), кош бойлуу жана төрөгөн учурларда бир жылдык мөөнөткө берилет. Академиялык өргүү 1-курстан берилбейт. 1-курстан окуудан чыгарылган аспирант кайра тикеленбейт.
26. Окуу планындагы кайсы бир дисциплиналар боюнча отчеттуулукту жүйөлүү себептер менен тапшыра албай калган аспирант, жекече окуу планындагы башка иш-аракеттерди аткарган учурда, окуу процесси кийинки жылга калтырылуу менен курстан курска көчүрүлүшү мүмкүн.
27. Аспиранттар тандалган тема боюнча илимий изилдөөлөрдү жүргүзүү үчүн университеттин илимий-педагогикалык жана илимий кызматкерлери менен бирдей жабдууларды, лабораторияларды, кабинеттерди, китепканаларды колдоно алат жана иш сапарларга, анын ичинде чет өлкөлүк окуу жана илимий борборлорго баруу, экспедицияларга ж.б. катышуу укугун пайдаланат.
28. Аспиранттарды университеттен башка жакка которуу, ошондой эле даярдоонун күндүзгү бөлүмүнөн сырттан окуу бөлүмүнө жана тескерисинче которуу, окуу мөөнөтү аяктаганга чейин аспирантурадан чыгарылган аспирантты тикелөө, аспирантурадан докторантурага PhD/тармак боюнча жана кайра которуу ректордун чечими менен жүзөгө ашырылат. Которуу жана тикелөө аспиранттын жеке арызы боюнча жүргүзүлөт.
29. Аспирантураны бүтүргөндөн кийин бирдиктүү үлгүдөгү тиешелүү сертификат берилет, анын кошумча барагында илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан белгиленген талаптарга ылайык өздөштүрүлгөн дисциплиналардын тизмеги, сааттардын көлөмү жана алынган баалар көрсөтүлөт.
30. Күндүзгү окуу бөлүмүндө окуган аспиранттар жекече окуу планын аткарган шартта акы төлөнүүчү илимий, педагогикалык иштерди аткарууга укуктуу.
31. Аспиранттарга бектилген өлчөмдө мамлекеттик, ОшМУнун атуулдук стипендиялары, бюджеттен сырткары ж.б. атайын стипендиялар ыйгарылышы мүмкүн.
32. ОшМУнун аспирантурасында келишимдик негизде аспиранттарды даярдоо алар менен түзүлгөн келишимге ылайык жүргүзүлөт.

33. Илимий жана илимий-педагогикалык кадрларды даярдоо окуп жаткандардын өздүк каражаттарынын, университеттин атайын каражаттарынын эсебинен, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталган тартипте республикалык бюджеттин каражаттарынын эсебинен жүзөгө ашырылышы мүмкүн.
34. Аспиранттын илимий жетекчисинин эмгегине акы төлөө университеттин атайын каражаттарынын эсебинен 2 илимий жетекчи бекитилген учурларды кошо алганда, жылына бир аспирантка 50 саат эсептелгендеги билим берүү кызмат көрсөтүүлөрүнө баалардын тарифтерине жана убакыттын ченемдерине ылайык жүргүзүлөт.
35. Илимий жана илимий-педагогикалык кадрларды даярдоону тейлеген түзүмдүк бөлүмдөр жылына бир жолу Окумуштуулар кеңешине отчет берет.
36. Университет жыл сайын окуу жылы аяктагандан кийин илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга отчет берет.

Окуу процессин уюштуруу жана окуу жүктөмдөрүн пландаштыруу

1. Аспиранттарды даярдоо программасына кандидаттык экзамендерди жана тесттерди тапшыруу үчүн дисциплиналардан тышкары «Педагогикалык чеберчиликтин мектептери», «Академиялык жазуу» «Илимий изилдөөлөрдүн методологиясы, «Статистикалык анализ» дисциплиналары киргизилет.
2. Окуу процесси илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан белгиленген мөөнөттө жүргүзүлөт.
3. Күндүзгү жана сырттан окууда окуу процесси бирдей жагдайда, окуу жылы ичинде окуу планга жараша үзгүлтүксүз жүргүзүлөт (күндүзгү окуудагыдай).
4. Окуу процесси айрым учурларда зарылчылыкка жараша – өз алдынча иштерди кабыл алууда, интерактивдүү вебинарларды өтүүдө, өзгөчө кырдаалдарда ж.б. учурларда убактылуу мөөнөттө онлайн форматта өтүлүшү мүмкүн.
5. Чет элдик жарандар, тайпалар үчүн сабактар кырдаалга карата онлайн, аралаш форматта өткөрүлүшү мүмкүн.
6. Окуу процесси бөлүм тарабынан уюштурулат, көзөмөлдөнөт жана жыйынтыкталат
7. Окуу жүктөмдөрү бөлүмдө тиешелүү кафедралардын окутуучуларына пландаштырылат.
8. Аспиранттар кандидаттык экзамендерди илимий кадрларды аттестациялоо тармагындагы мыйзамдарга ылайык тапшырат.
9. Кандидаттык экзамендер традициялуу оозеки, тестирилөө формаларында өткөрүлөт.

10. Кируу жана кандидаттык экзамендер айрым учурларда кырдаалга карата комиссиянын чечими менен онлайн форматта кабыл алынышы мүмкүн.
11. Кандидаттык экзамендер тапшырылуучу дисциплиналар боюнча аспирант реферат жазып, коргойт жана өз алдынча иштерди тапшырат.
12. Сабактарга үзгүлтүксүз катышкан, жетишкен жана рефератты, өз алдынча иштерди ийгиликтүү тапшырышкан аспиранттар кандидаттык экзамендерди тапшырууга уруксат алышат.
13. Кандидаттык экзамендер алынуучу дисциплиналар боюнча өз алдынча иштердин жалпы саатынын 15 пайыздан, ал эми зачет кабыл алынуучу дисциплиналар боюнча 8 пайыздан ашпаган бөлүктөрү ар бир тайпа үчүн төлөнүүчү окуу жүгүнө киргизилет.
14. Бир тайпага кандидаттык экзамен, зачет кабыл алуу үчүн 6 сааттан көп эмес бөлүнөт.
15. Кируу жана кандидаттык экзамендерди кабыл алган комиссиянын төрагасына жана мүчөлөрүнө тапшыруучулардын саны 12ден кем болбогон тайпа үчүн бир күнгө 6 саатка сааттык акы төлөм түрүндө төлөнөт.

УКУКТУК -ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАР

1. Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө мыйзамы”, 2023-жылдын 11-августу, № 179
2. Кыргыз Республикасынын “Илим жөнүндө мыйзамы”, 2023-жылдын 8-августу, № 170
3. “Кыргыз Республикасында илимий жана илимий-педагогикалык кадрларды даярдоо жөнүндөгү ЖОБОсу”, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтому, 2024-жылдын 4-июлу, №358
4. “Окумуштуулук даражаларды берүү тартиби жөнүндө ЖОБО” КРдин президентинин жарлыгы, 2022-жылдын 18-январы, ПЖ №12
5. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2022-жылдын 4-мартындагы №2831/1 буйругу (Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин лицензиялоо боюнча Кеңешинин 2022-жылдын 3-мартындагы №4-1 протоколу, 100 лицензия)
6. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2022-жылдын 23-ноябрындагы №2515/1 буйругу (Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин лицензиялоо боюнча Кеңешинин 2022-жылдын 21-ноябрындагы №20-1 протоколу, 1 лицензия)
7. “Илимий кызматкерлердин адистиктеринин НОМЕНКЛАТУРАСЫ”, Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясынын Президиуму, 2023-жылдын 25-ноябры
8. ОшМУнун Уставы, 2024-жылдын 6-майы
9. “Ош мамлекеттик университетинин профессордук-окутуучулук курамы аткарган окуу жүктөмдөрүнүн көлөмүн пландаштыруу жана эсепке алуу убакыт ченемдери жөнүндө ЖОБО”, 2024-жылдын, 18-майы
10. ОшМУнун Окумуштуулар кеңешинин 2016-жылдын 26-декабрындагы кабыл алынган чечими (№ 1344 буйрук)